

SZEMLÉK ÉS ELLENŐRZÉSEK.

Hadtápszolgálatfőnökség

Csapatgazdálkodás ellenőrzésének megszervezése

I. Beosztott közegek kötelmei a csapatgazdálkodás ellenőrzésével kapcsolatban.

A Szolgálati Szabályzat I. Rész az egyes parancsnokok, közegek kötelmeinél világosan és határozottan megszabja, hogy a parancsnok stb. miért „felelős”, valamint, hogy mi a „kötelessége”.

Ebből adódik azután, hogy a beosztott közegeknek, parancsnokoknak mi a kötelme a csapatgazdálkodás ellenőrzésével kapcsolatban. Ennek betartásával tesz eleget az ú. n. „belső ellenőrzés”-nek.

Ez a *belső ellenőrzés* a rajparancsnok ellenőrzésével kezdődik és az ezredparancsnok felelősségével és ellenőrző tevékenységével végződik.

Vizsgáljuk meg, hogy mik is ezek a felelőségek és kötelességek:

Rajparancsnok:

Felelős: alárendeltjei kiképzéséért, fegyelméért, rendes és csinos külsejéért a fegyverzet, felszerelés, ruházat stb., stb. helyes használatáért és kíméléséért azok rendben és hibátlan állapotban való tárolásáért.

Kötelessége: ügyelni a tisztaságra és belrendre, alárendeltjei ruházatának és lábbelijének hibátlan voltára, stb.

naponta ellenőrizze a lábbeli és ruházat kellő időben való javítását. (Sz. Sz. I. R. 43. §. 140. pont, 141. h. és i. alpont.)

Ha a rajparancsnok minden rajszemle előtt átgondolja ezeket a kötelmeit és felelősségét — a naponta megvizsgálásra kerülő cikkeket, ruhadarabokat ezeknek a kötelelsségei figyelembevételével vizsgálja és ad utasítást a hiányosságok megszüntetésére, — ezenkívül parancsának végrehajtásáról meg is győződik, — akkor nem fordulhat elő, hogy az ellenőrzést végző közegek hiányos bakancsszegű, elkopott patkójú, felfeslett varrású rövidszárú csizmát, — kifeslett, zsíros ujjú zubbonyt és dróttal felerősített gombú köpenyt találnak.

Az a rajparancsnok, aki pontosan betartja a Szolgálati Szabályzat írott utasításait, ami pedig, mint parancs, törvény a számára, — akkor eleget tesz a csapatgazdálkodás ellenőrzésével kapcsolatban reá háruló feladatnak, — megalapozza az anyagi fegyelmet és megkönnyíti előljáróinak ellenőrzési kötelelsségeit.

Alosztály szolgálatvezető:

Felelős: a honvédek, tisztések és tiszthelyettesek felszerelésének épségéért.

Kötelelssége: szigorúan ügyelni az alosztály egész felszerelésének helyes használatára, kímélésére, küldje a javításra szoruló ruházatot és egyéb felszerelést kellő időben a csapat megfelelő műhelyébe, ügyeljen, hogy az alosztály személyi állománya ruházatának kisebb javítását, kellő időben, önmaga elvégezze stb. (Sz. Sz. I. R. 41. §. 130., 137. pont c., d., e./alpont.)

Szakaszparancsnok helyettes:

Felelős: a szakaszába tartozó minden honvéd, tisztés, tiszthelyettes külső megjelenéséért.

Kötelelssége: megkövetelni alárendeltjeitől a ruházat és lábbeli hibátlan és tiszta állapotban való megtartását (Sz. Sz. I. R. 42. §. 189. d. alpont.) — Itt és a következőkben azokat a kötelelsségeket és felelősséget említem meg, amelyek a hadtápszolgálatra és főleg az ellenőrzésekre vonatkoznak.

Kötelelssége: alárendeltjeitől megkövetelni az ágynemű, valamint a ruházat és lábbeli hibátlan és tiszta állapotban való tartását. Tartsa hibátlan állapotban és tisztán az istállókat, a lószerszámot és szakaszának minden anyagát. (Sz. Sz. I. R. 44. §. 138. és 139. pont d. és k./alpont.)

Szakaszparancsnok:

Felelős a felszerelés, ruházat, technikai felszerelés, gépjárművek és országos járművek, laktanyai leltári tárgyak stb. helyes használatáért, karbantartásáért és kíméléseért. — Lega'abb hetenként egyszer személyesen vizsgálja meg alárendeltjei lábbelijének és ruházatának állapotát. (Sz. Sz. I. R. 40. §. 135. pont i. és j./alpont.)

Ahol a fent említett négy parancsnok a felsorolt kötelességeiket betartják, — ott az anyagi fegyelem jó kezekben van, — helyes a csapatgazdálkodás, — ahol azonban ez hiányzik, ott fordulnak elő azok a hiányosságok, — melyeket az eddig végzett hadtápellenzések alkalmával észleltem s amelyeknek egy részére előadásom keretében még kitérek.

Alosztályparancsnok:

Kötelessége: szigorúan ügyelni alárendeltjei szabályszerű öltözködésére, a felszerelés, ruházat rendbentartására stb. Szervezze meg a felszerelés és ruházat helyes használatát, kímélését és javítását. (Sz. Sz. I. R. 38. §. 131. pont n. és o./alpont.)

Osztályparancsnok:

Kötelessége: intézkedjék a felszerelés és technikai anyagok épségbentartására és megőrzésére. Két havonként legalább egyszer személyesen ellenőrizze ezek állapotát és nyilvántartását, irányítsa az osztály-hadtápszolgálat ügyeit. (Sz. Sz. I. R. 32. §. 119. pont k. és m./alpont.)

Ezredparancsnok:

Kötelessége: tegye meg a szükséges intézkedéseket a ruházat stb. felszerelés tárolására és karbantartására; ezek állapotát és karbantartását személyesen ellenőrizze. (Sz. Sz. I. R. 10. §. 75. pont, i./alpont.)

A következőkben a hadtápszolgálatban ténykedők kötelemei lényegére kívánok rámutatni, amelyből adódnak az ellenőrzési ténykedések.

Ezred hadtápparancsnok:

Ezred pk. anyagi helyettese.

Felelős: az alárendelt honvédegyének és egységek anyagának előírás szerű felhasználásáért, tárolásáért, javításáért és nyilvántartásáért stb., stb.

Kötelességet: gondoskodják, hogy minden honvédegyén megkapja-e az illetményes élelmiszermennyiségét, rendszeresen ellenőrizze és havonként rovincsolja az élelemgazdálkodást; — három havonként köteles ellenőrizni a készletek nyilvántartását, azok mennyiségét, minőségét és teljességét mind a raktárban, mind az ezred egységeinél lévő anyagot, rendszeresen ellenőrizze a pénzügyi szolgálat működését és havonta rovincsolja a pénztárt stb., stb.

Ezred vezető orvos:

Kötelessége: vegyen részt az étrend összeállításában, ellenőrizze a nyersanyagok minőségét és tárolását és az ételek elkészítését; — ellenőrizze az ezred elhelyezési körletének, helyiségeinek, stb. tisztaságát, egészségügyi viszonyait, rendszeresen ellenőrizze az ivóvíz minőségét, — vezesse az eü. anyagok leltárát és háromhavonként rovincsolja a készleteket.

Ezred vezető állatorvos:

Kötelessége: állandóan ellenőrizze a lótáp minőségét, az etetést, itatást és a lovak igyénybevételét, az istállók állapotát, a lovak gondozását, a patkolás helyességét és annak kellő időben való végrehajtását, a szerszámozás, a fogatás, a málházás és hajtás helyességét, — havonta legalább egyszer állatorvosi szempontból vizsgálja meg az ezred lovait és egyéb állatait, — vezesse az áeü. anyagok leltárát és 3 havonként rovincsolja a készleteket.

Ezred hadipénztár vezető:

Felelős: az előírt anyagrovincsolások és ellenőrzések elmulasztásából származó oly károkért és veszteségekért, amelyek a rovincsolások, illetve ellenőrzések folyamán felfedhetők lettek volna.

Kötelessége: tartsa meg az előírt anyagellenőrzéseket és rovincsolásokat.

Ezred ruházat-, felszerelés és vonatanyag szolgálat vezető:

Felelős: az ezrednek ruházattal, felszereléssel és vonatanyaggal való ellátásáért, ennek az anyagnak rendben és jó állapotban való tárolásáért stb.

Kötelessége: kéthavonként legalább egyszer személyesen ellenőrizze a ruházat, felszerelés és vonatanyag kellálladékát, annak osztályozását, teljességét, összevetve az előtalált mennyiséget az ezred nyilvántartási adataival stb., stb.

Ezred ételmező szolgálat vezető:

Felelős: az ezred személyi állományának jóminőségű étellel és kellő időben való ellátásáért, az ételkészítés és takarmány előírás szerű tárolásáért és karbantartásáért, a konyhák, étkezdék és ételkészítési raktárak tisztaságáért, a csapattestnek anyagjárandósági cikkekkel, valamint ételmezési felszerelési anyaggal való ellátásáért.

Kötelessége: havonta legalább egyszer ellenőrizze az ételkészítés és takarmány, valamint az anyagjárandósági cikkek meglévő mennyiségét és minőségét; — ez ételkészítési felszerelési anyagkészletet 3 havonként rovincsolja, ellenőrizze azok szakemberi használatát és karbantartását, vezesse az előírt leltárt és nyilvántartást, stb.

Ezred gépjárműtiszt:

Felelős: az ezred gépjármű felszereléssel való ellátásáért gépjármű használatának, műszaki kezelésének és javításának helyes megszervezéséért.

Kötelessége: legalább havonta személyesen ellenőrizze az ezred gépjárműveinek és az egész gépjárműfelszerelés állapotát stb.

Ezred szállítószakasz parancsnok:

Felelős: minden szállításra vonatkozó feladat kellő időben való elvégzéséért stb.

Kötelessége: személyesen ellenőrizze a szakaszon belül a gépjárművek, országos járművek és taligák állapotát, végeztesse el a szükséges javításokat, vezesse a szállítószakasznál lévő gépjárművek, országos járművek és egyéb felszerelés nyilvántartását és ezt időnként egyeztesse össze az ezred nyilvántartási adataival stb.

Ezred patkolómester:

Felelős: az ezred lóállományának patkolásáért.

Kötelességei: hetente legalább egyszer ellenőrizze a lovak patkolását, a patkolókovácsok munkájának minőségét stb.

Ezred főszakács:

Felelős: az étkezések jó minőségéért, kellő időben való elkészítéséért és az ételnek a megállapított adagok szerinti egyenlő kiosztásáért.

Kötelességet: személyesen, a konyhaügyeletes jelenlétében ellenőrizze az élelmiszerraktárból külön a reggelihez, ebédhez, vacsorához kiadott anyagok súly szerinti mennyiségét és minőségét, — gondoskodjék a nyersanyagok feldolgozásánál a hulladék csökkentéséről; ügyeljen, hogy a nyersanyagokat a főzőüstbe súly szerint pontosan tegyék be és hogy a hús, kolbász, zsír stb. adagok súlya megfeleljen az élelmiszer kiszolgáltatási jegyen előírt súlynak stb.

Ezred raktárvezető:

Felelős: az anyagok helyes tárolásáért, teljességéért és a raktár tűzbiztonságáért.

Kötelessége: állandóan tudja a raktárban tárolt anyagok mennyiségét és minőségét; — vezesse a raktári elosztókat és nyilvántartásokat — ügyeljen a raktárak tűzbiztonsági rendszabályainak betartására és a tűzoltó berendezések működőképességére.

Ellátószakasz parancsnok:

Felelős: lényegében mindazért, amiért az ezred hadtáparancsnok.

Kötelessége: rovincsolja le negyedévenként teljesen a századok anyagkészletét stb.

Az ellenőrzések fajtái:

Mielőtt a csapatgazdálkodás ellenőrzésének és revíziójának lefolytatására áttérnék, — ismertetem az ellenőrzések fajtáit.

Megkülönböztetünk belső és külső ellenőrzést.

Belső ellenőrzésről előadásom első részében már beszéltem — ez tulajdonképpen a már elmondott kötelmekből adódó és csapattesten belüli ellenőrzésekből áll.

Külső ellenőrzést a magasabb parancsnokságok és a H. M. közegei hajtják végre és ennél megkülönböztetünk:

1. Részletes anyagi vizsgálatot.
2. Anyagi szemlét, ellenőrzést és
3. Kontrollt.

Részletes anyagi vizsgálat (revízió) a hadtápszolgálat minden ágazatára kiterjedő, mélyre nyúló ellenőrzés, mely a csapatgazdálkodás kb. 1/2 évi időtartamának igen alapos és minden részletére kiterjedő felülvizsgálása, — amely rendsze-

rint több napig — 8—10 nap — központi tárintézeteknél több hétig is eltart.

Anyagi szemle, ellenőrzés (felülvizsgálat).

Részleges ellenőrzés, mely a csapatgazdálkodás menetének futólagos felülvizsgálatából áll, — részletekre nem terjed ki, — ezért időtartama is kevesebb, mint a részletes anyagi vizsgálaté.

Kontroll:

Kiadott intézkedés végrehajtásáról való meggyőződés vagy annak ellenőrzése pl. hogy egy megállapított hiányosság kiküszöbölése foganatosítást nyert-e?

Időtartamát illetően — természeténél fogva — rövid tartamú.

II. A csapatgazdálkodás ellenőrzésének (revíziójának) lefolytatása:

Erre vonatkozóan „A hadtápszolgálat” 1950. évi 1—2. számában már részletes tájékoztatást adtam — itt csak ennek lényegét említem meg:

Mint minden feladat végrehajtása előtt tervet készítünk, úgy az ellenőrzés vagy szemle megkezdése előtt is a kiszállást megelőzően a szemlélő készítsen részletes szemletervet, mely tartalmazza azt, hogy a rendelkezésre álló idő alatt melyik alakulatot stb., milyen időpontban, milyen anyagnemet illetően, milyen mértékben szemléli meg. Figyelembe kell venni, hogy egy szemle nap alatt minden anyagot a legteljesebb részletességgel megszemlélni vagy ellenőrizni nem lehet, — ezért egy anyagnemet, vagy ezen belül egy cikket a legapróbb részletekig kell megszemlélni — míg a többi anyagnemet csak olyan mértékben — amilyen a célszerűen összeállított szemletervben szerepel.

A laktanyába való belépéskor a szemlét tartó személyazonosságát az eligazítást végző honvédnek, személyazonossági igazolvánnyal és a tárgyhónapi illetménykifizetési lappal igazolni köteles. Ezenfelül a szemléttartók legidősebbje, ebbeli minőségét a részére kiadott „Nyiltparancs” felmutatásával, a laktanyaügyeletes tiszténél igazolja.

Az ellenőrző bizottságok kötelesek ellenőrizni a csapattest raktárában tárolt, az alosztályok használatában lévő anyag mennyiségét, minőségi állapotát, a főcikkék és egységfelszerelések teljességét. Az általuk előtalált mennyiséget és egyéb adatokat a raktár Nyilvántartási könyvével (nyilvántartási lap-

jaival) és az alosztályok Nyilvántartási könyvében szereplő adatokkal egyeztessék.

Egyeztessék továbbá a raktár Nyilvántartási könyvét (nyilvántartási lapokat) és az alosztályok Nyilvántartási könyveit az ágazat szolgálatvezető Nyilvántartási könyvének adataival.

Az ellenőrzés terjedjen ki az anyaggazdálkodás összes ténykedéseire nevezetesen: a raktárhelyiségek minőségére és biztonságára, a raktári rendre, a készletek rendeltetészerű használatára, teljes számára, használhatóságára, minőségére, gondozására, megújítására, a használhatatlanná vált cikkek felhasználásának, értékelésének módjára, az utánpótlás helyességére, a karbantartási és egyéb hitelkeretek szabályszerű és gazdaságos felhasználására, a nyilvántartás menetének, a nyilvántartási okmányok megőrzésének, a lezárt könyvek maradványainak az új könyvekbe való helyes áthozatalának, az előző ellenőrző bizottság utasításainak végrehajtására, a műhelyek, a javítási munkálatok, továbbá a javító és üzemanyagok gazdaságos felhasználásának és a mesteremberek foglalkoztatottságának ellenőrzésére, a káresetek lefolytatásának szabályszerű voltára, az előírt időközi ellenőrzések, illetve rovacsolások megtörténtének ellenőrzésére.

Ismertetésem végére értem — ismételten hangsúlyozom a csapatgazdálkodás ellenőrzése megszervezésének fontosságát.

A „Technimum a hadtápszolgálat ellátására” című segédletünk 44. pontja, a csapatgazdálkodás végrehajtása részben, rámutat a gazdálkodás tervszerűségére, — meghatározza, hogy a hadtáparancsnok évi anyagellátási tervet köteles összeállítani — ehhez hasonlóan készítsen ellenőrzési tervet mind parancsnoka, mind pedig saját maga számára, amely az alárendelt szolgálattelégi ágak vezetői ellenőrzési tevékenységének felülvizsgálását is tartalmazza.

Ebben az esetben meghatározott rendszer fogja össze a Szolgálattelégi Szabályzatban előírt ellenőrzési kötelességeket — nem megy feledésbe — és következetes módon gyakorolja minden parancsnok és hadtáparancsnok a szabályzat megállapította törvényerejű rendelkezést, mert mindenki jól vesse emlékezetébe Lenin elvtárs megállapítását:

„A MUNKA TENGELYE A TÉNYLEGES VÉGREHAJTÁS ELLÉNÖRZÉSE!”